

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST**

SVJETSKI DAN TELEKOMUNIKACIJA I INFORMACIONOG DRUŠTVA

Sedamnaesti maj proslavlja se kao Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva (WTISD) jer je tog datuma, 1865. godine, dvadeset evropskih zemalja potpisalo prvu Međunarodnu konvenciju o telegrafima, kada je osnovana i Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU). Od 1969. godine ovaj datum se obilježava kao Svjetski dan telekomunikacija, a od 2007. godine kao Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva.

**World Telecommunication
& Information Society Day
2020**

*"Connect 2030: ICTs for Sustainable
Development Goals"*

Virtual conversation

18 May 2020

14:00-15:30 CET

www.itu.int/connect2030

[#Connect2030](https://twitter.com/Connect2030)

U fokusu obilježavanja ovogodišnjeg Svjetskog dana telekomunikacija i informacionog društva, ITU je istakao temu "Povezivanje do 2030. godine: Informaciono komunikacione tehnologije za Ciljeve održivog razvoja". Tokom obilježavanja ovog značajnog datuma, ITU će zainteresovanu javnost i subjekte podsjetiti o doprinosu koji su informaciono komunikacione tehnologije (ICT) ostvarile u napretku informacionog društva i predstaviti "Agendu Povezivanja do 2030. godine za globalni razvoj telekomunikacija/ICT-a". Nezaobilazno je ovom prilikom pomenuti napredak koji je tehnologija postigla u tranziciji ka pametnom i održivom razvoju, sa akcentom na

iznalaženju specifičnih ICT rješenja i praćenju posljednjih trendova u kontekstu podspješivanja održivosti ekonomije, životne sredine i društva, imajući u vidu pet strateških ciljeva Agende: razvoj, sveobuhvatnost, održivost, inovacije i partnerstvo.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost ovim povodom podsjeća da se u Crnoj Gori primjenjuju najsavremenije tehnologije za pružanje elektronskih komunikacionih usluga, kao i da ponudom elektronskih komunikacionih usluga i nivoom razvoja elektronskih komunikacionih mreža idemo u korak sa razvijenim državama.

Uz promovisanje zajedničkih iskustava i primjenu najbolje prakse, kao i blagovremeno usvajanje primjenjivih politika razvoja elektronskih komunikacija od strane Vlade Crne Gore, u okvirima predviđive, razvijene i harmonizovane regulatorne politike Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, shodno njenim nadležnostima, nastavlja se razvoj tržišta elektronskih komunikacija, uz praćenje potreba korisnika za kvalitetnim i pouzdanim korišćenjem elektronskih komunikacionih usluga.

Trend povećanja broja korisnika elektronskih komunikacionih usluga prisutan je u Crnoj Gori i tokom prethodne godine, sa značajnim razvojem pristupnih mreža nove generacije (NGA), te rastom broja priključaka na elektronske komunikacione mreže, naročito fiksnog širokopojsnog pristupa, kao i brzine pristupa internetu, o čemu svjedoči i statistika:

- Na kraju 2019. godine, broj fiksnih pretplatničkih linija iznosio je 188.175, što predstavlja povećanje od 8,85% u odnosu na 2018. godinu.
- Broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori je na kraju 2019. godine iznosio 1.150.998, što je za 1,46% više u poređenju sa 2018. godinom;
- Broj priključaka za distribuciju TV programa (AVM sadržaja) na kraju prošle godine je iznosio 246.722. U odnosu na kraj 2018. godine, broj priključaka usluga distribucije AVM sadržaja putem različitih platformi (KDS/IPTV/DTH/DVB-T2), uvećan je za 7,79%.
- Na kraju 2019. godine broj korisnika fiksnog širokopojsnog pristupa je iznosio 178.587, pokazujući trend rasta za 13,19% u odnosu na godinu ranije.
- Broj korisnika koji su pristupili internetu putem optike se u toku 2019. godine povećao za 32,77% u odnosu na 2018. godinu, tako da je na kraju 2019. godine bilo ukupno 63.113 korisnika FTTx priključaka.
- Uz trend rasta broja pretplatnika, posebno je značajan razvoj pristupnih mreža nove generacije tzv. NGA (Next Generation Access) mreža, koje omogućavaju širokopojsni pristup brzinama većim od 30 Mb/s. Na kraju 2019. godine 80,32% domaćinstava u Crnoj Gori je bilo pokriveno NGA pristupnim mrežama (FTTH/B, HFC/DOCSIS 3.0 i VDSL). Pri tome je naročito potrebno istaći razvoj optičkih pristupnih mreža (FTTH/B - Fiber To

The Home/Building), što je evidentno kroz broj instaliranih FTTH/B priključaka, koji je na kraju 2019. godine iznosio je 158.910 i time bio za 33,49% veći u poređenju sa krajem 2018. godine. Pokrivenost NGA mrežama, a u okviru njih i FTTH/B pristupnim mrežama, u odnosu na broj domaćinstava u Crnoj Gori, iznad je prosjeka u EU.

- Kompozitna pokrivenost stanovništva Crne Gore signalom mobilnih mreža na kraju 2019. godine je iznosila cca. 99% za GSM tehnologiju (2G), cca. 98% za UMTS tehnologiju (3G) i cca. 98,5% za LTE tehnologiju (4G). Na kraju 2019. godine u LTE/LTE-Advanced mrežama mobilnih operatora u Crnoj Gori je omogućena usluga prenosa podataka sa protokom od 10 M/s ili više na teritoriji gdje živi preko 97% stanovništva Crne Gore.
- Prema mjerenjima parametara kvaliteta usluge u mobilnim mrežama, koje je Agencija sproveda krajem 2019. godine, u mrežama sva tri mobilna operatora, prosječna brzina prenosa podataka u urbanim oblastima je iznosila preko 15 Mb/s prema korisniku, a od korisnika preko 20 Mb/s.
- Broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža, tokom decembra 2019. godine iznosio je 505.535 i veći je za 9,42 % u odnosu na decembar 2018. godine.
- Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama tokom 2019. godine je iznosio 225,94 PB, što je za 35% više u odnosu na godinu prije.

Elektronske komunikacione usluge u Crnoj Gori pruža 34 operatora.

Ističemo visok nivo ulaganja u ovaj sektor, koja su operatori u Crnoj Gori realizovali tokom posljednjih godina. Tako je 2015. godine nivo investicija iznosio 51,6 miliona eura, tokom 2016. godine je iznosio 116,4 miliona eura (50,8% ukupnih prihoda sektora), 2017. godine operatori su uložili 101 milion eura, u 2018. godini 91,5 miliona eura, dok je u 2019. godini u sektor elektronskih komunikacija investirano cca. 78,66 miliona eura.

Višegodišnjim visokim nivoom investiranja utvrđuje se dalji stabilan razvoj elektronskih komunikacionih mreža i tehnološkog napretka, dok raznoliko, konkurentno i dinamično tržište elektronskih komunikacionih usluga može samo doprinijeti budućem razvoju pouzdanih i efikasnih komunikacionih mreža.

Elektronske komunikacione mreže i usluge su imale izuzetno značajnu ulogu tokom pandemije korona virusa (COVID-19). Obezbijedeno je nesmetano i kontinuirano funkcionisanje brojnih postojećih, kao i novih e-usluga, te integritet i neprekidnost funkcionisanja mreža u uslovima izrazito povećanog saobraćaja i zahtjeva korisnika za dodatnim kapacitetima i većim brzinama prenosa, nakon što su se pokazali neophodni za: rad od kuće, e-učenje i sprovođenje

obrazovnih programa na daljinu, elektronsko plaćanje, e-trgovinu, ali i mnoge druge aspekte povećane komunikacije putem društvenih mreža.

Stabilnost funkcionisanja elektronskih komunikacionih mreža i usluga pod ovakvim vanrednim okolnostima samo je još jedna potvrda uspješnosti poslovanja operatora i njihovih kontinuiranih investicija u visoka tehnološka rješenja sa jedne strane, te stručnosti i odgovornosti zaposlenih u sektoru elektronskih komunikacija, sa druge strane, koji su, između ostalog, rezultat predvidivog i stabilnog regulatornog okvira i kvalitetne politike razvoja sektora elektronskih komunikacija.